

A számlaadat-szolgáltatás 2020. július 1-jétől alkalmazandó szabályai kibocsátói oldalon

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (továbbiakban: Áfa tv.) Összesítő jelentésre vonatkozó szabályokat tartalmazó 10. számú mellékletének szabályai 2020. július 1-jével megváltoznak. A jogszabály módosított előírása alapján 2020. július 1-jétől számlaadat-szolgáltatásra kötelezettek mindazok, akik az alábbi feltételeknek együttesen megfelelnek:

- áfaalanyok,
- belföldön nyilvántartásba vett áfaalany részére, belföldön teljesítenek termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást, és
- erről számlát, számlával egy tekintet alá eső okiratot állítanak, bocsátanak ki.¹

Kik a számlaadat-szolgáltatásra kötelezett áfaalanyok?

Az **adóalany** fogalmát meghatározó főszabálynak megfelelően áfaalany az a jogképes személy, szervezet, aki saját neve alatt gazdasági tevékenységet folytat, tekintet nélkül annak helyére, céljára és eredményére.² E fogalomból következően nem csak azok tartoznak az adóalanyok körébe, akik áfa megfizetésére kötelezettek, hanem azok is, akik például:

- alanyi adómentességet alkalmaznak, vagy
- kizárólag közérdekű vagy speciális jellegre tekintettel adómentes (azaz tárgyi adómentes) tevékenységet folytatnak.

Áfaalanyok a kata alanyai is, az általuk folytatott gazdasági tevékenység miatt.

A számlaadat-szolgáltatási kötelezettség kiterjed az olyan speciális adóalanyokra is, akik

- tulajdonostársak közösségeként váltak adóalannyá, vagyis az áfaalanyiságot eredményező gazdasági tevékenységük közös tulajdon közös hasznosítása (ide tartoznak például a társasházak)³, vagy
- sorozat jellegű ingatlan értékesítésre tekintettel lettek áfaalanyok⁴.

Azok az adóalanyok, akik nem kizárólag belföldön végeznek gazdasági tevékenységet, a belföldön nyilvántartásba vett áfaalanyként (belföldi adószámuk alatt) végzett, Áfa tv. területi hatálya alá tartozó tevékenységük tekintetében kötelesek számlaadat-szolgáltatást teljesíteni. Így a kötelezettek körébe tartozik a belföldön gazdasági tevékenységet végző külföldi vállalkozás is (függetlenül attól, hogy belföldön állandó telephellyel vagy csak áfaregisztrációval rendelkezik).

Az adatszolgáltatási kötelezettség a termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást teljesítő adóalanyt terheli. Az adóalany e kötelezettségét nem befolyásolja az, ha a számla kiállítását, kibocsátását meghatalmazott útján teljesíti (vagyis az adatszolgáltatási kötelezettség nem száll át az adóalany meghatalmazottjára abban az esetben, ha a számlakibocsátást a nevében és képviselőletében eljáró teljesíti az Áfa tv. 161. §-a alapján)⁵.

¹ Áfa tv. 10. számú melléklet 1. pontja.

² Áfa tv. 5. § (1) bekezdése.

³ Áfa tv. 5. § (2) bekezdése.

⁴ Áfa tv. 6. § (4) bekezdés b) pontja.

⁵ Meghatalmazotti számlakiállítás/számlakibocsátás esetén az adóalany meghatalmazottja az adóalany nevében kibocsátott számláról az adatszolgáltatást teljesítheti az őt megbízó adóalany nevében. Ennek feltétele, hogy a meghatalmazott az adóalany (elsődleges vagy másodlagos illetve technikai) felhasználójaként az Online Számla rendszerben jogosultsággal rendelkezzen.

Milyen termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás bizonylatáról kell adatot szolgáltatni?

A számlaadat-szolgáltatási kötelezettség alá eső termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás tekintetében a jogszabály – azon túl, hogy az ügyletet belföldön nyilvántartásba vett adóalany részére teljesítsék – csak azt a feltételt szabja, hogy annak **belföldön teljesítettnek** kell lennie. E feltétel fennállásának vizsgálatakor az Áfa tv. előírásait kell figyelembe venni, vagyis a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás tekintetében akkor áll fenn a számlaadat-szolgáltatási kötelezettség, ha az ügylet teljesítési helye az Áfa tv. II. fejezete alapján belföldre esik.

Így az adatszolgáltatási kötelezettség kiterjed azokra az ügyletekre is, amelyekhez kapcsolódóan nem kerül sor adó áthárítására vagy az ügyletet terhelő adó megállapítása az Áfa tv. különös szabálya alapján történik. Ennek megfelelően számlaadat-szolgáltatás teljesítendő:

- az olyan termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról, amelyhez kapcsolódóan az általános szabályok szerint kerül sor áfa áthárításra,
- a belföldi fordított adózás alá tartozó ügyletről⁶,
- az adómentes ügyletről, ide értve az alanyi adómentesként teljesített ügyletet is, de kivéve a Közösségen belüli adómentes termékértékesítést,
- az Áfa tv. különös szabálya szerint adózó ügyletről, így például a használt ingóságokra, gyűjteménydarabokra és régiségekre vonatkozó különös szabályok⁷, az utazásszervezési szolgáltatásra vonatkozó különös szabályok⁸, a mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalanyra vonatkozó különös szabályok⁹ vagy a befektetési aranyra vonatkozó különös szabályok¹⁰ alá tartozó ügyletekről

kiállított/kibocsátott számláról, számlával egy tekintet alá eső okiratról is.

Mikor belföldön nyilvántartásba vett adóalany a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője?

A belföldön nyilvántartásba vett adóalanyok körébe (a csoportos adóalanyok mellett) nem csak azok tartoznak bele, akiknek az adószáma 9. számjegye (áfakódja) 2-es, vagyis nem csak az áfafizetésre kötelezettek, hanem azok is, akik alanyi adómentességet alkalmaznak, kizárólag közérdekű vagy speciális jellegére tekintettel adómentes (vagyis tárgyi adómentes) tevékenységet végeznek vagy kizárólag kompenzációs felárra jogosító ügyletet teljesítő, mezőgazdasági tevékenységet végző adóalanyok. (Ez utóbbiak áfakódja 1-es.¹¹) Ennek megfelelően számlaadat-szolgáltatás teljesítendő az adóalany mindazon termékértékesítéséről, szolgáltatásnyújtásáról, amit áfafizetésre kötelezett, alanyi adómentes, kizárólag közérdekű vagy speciális jellegére adómentes (tárgyi adómentes) tevékenységet végző vagy kompenzációs felárra jogosult mezőgazdasági tevékenységet végző adóalany részére teljesít.

Azon ügyletek esetében, amelyeknél kérdéses, hogy a partner e termékbeszerzés, szolgáltatás igénybevétele során magánszemélyként vagy adóalanyi minőségben jár-e el, a partner

⁶ Áfa tv. 142. §-a.

⁷ Áfa tv. XVI. fejezete.

⁸ Áfa tv. XV. fejezete.

⁹ Áfa tv. XIV. fejezete szerinti adózási mód. Az Áfa tv. hivatkozott fejezetében található 202. § (2) bekezdése alapján a kompenzációs felárra jogosult (mezőgazdasági tevékenységet folytató) adóalany mentesül a számlakibocsátási kötelezettség alól, ha rendelkezik a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője által kibocsátott felvásárlási okirattal. Ha a számlakibocsátás alóli mentesülés feltétele nem áll fenn, akkor a kompenzációs felárra jogosult adóalany – az Áfa tv. 202. § (2) bekezdése szerinti adattartalommal – számlát kell kibocsátania, és a számla adatairól adatszolgáltatást kell teljesítenie.

¹⁰ Áfa tv. XVII. fejezete.

¹¹ Megjegyzendő, hogy a nem adóalany személyek, szervezetek (például kizárólag közhatalmi tevékenységet végzők) áfakódjában is 1-es szerepel.

nyilatkozata az irányadó (ami jellemzően a számla kiállításának kérésével és az adószám megadásával valósul meg). Fontos kiemelni, hogy 2020. július 1-jétől a belföldi adóalany partner adószáma (értékhatártól és adózási módtól függetlenül, a későbbiekben megfogalmazottak szerint) a számla kötelező adattartalmát képezi, ezért minden esetben tisztázni szükséges a partner jogállását.

Abban az esetben, ha a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő nem kizárólag belföldön végez gazdasági tevékenységet, az adatszolgáltatási kötelezettség vonatkozásában azt kell figyelembe venni, hogy az ügyletben belföldi vagy külföldi adóalanyi minőségében jár-e el. Például ha egy harmadik országban székhellyel rendelkező termékbeszerző a belföldi, termék gyártást végző állandó telephelyén való felhasználás céljából szerez be alapanyagot, akkor belföldi adóalanyi minőségében jár el, így a beszerzés kapcsán a belföldi adószámát kell megadnia és az értékesítést teljesítő adóalanyának az ügyletről számlaadat-szolgáltatást kell teljesítenie. Abban az esetben pedig, ha például egy magyar székhelyű adóalany a Közösség másik tagállamába, az ottani állandó telephelyén történő felhasználás céljából értékesítenek terméket Közösségen belüli adómentes termékértékesítésként, akkor az ügyletben a beszerző nem a belföldi, hanem a másik tagállami adóalanyisága keretében jár el. Ezért az utóbbi ügyletről nem kell számlaadat-szolgáltatást teljesíteni [a számlán pedig a beszerzőnek nem a belföldi adószámát, hanem a másik tagállami áfaszámát (közösségi adószámát) kell szerepeltetni].

2020. július 1-jétől továbbra sem teljesítendő/teljesíthető számlaadat-szolgáltatás a nem adóalany és a külföldi adóalany részére teljesített ügylet számlájáról.

Mik a számlaadat-szolgáltatási kötelezettség alá eső bizonylatok?

Számlaadat-szolgáltatási kötelezettség teljesítendő a terméket értékesítő, szolgáltatást nyújtó adóalany Áfa tv. szerinti számlájáról, és a számlával egy tekintet alá eső okiratáról.¹² A számla fogalmába beletartozik az egyszerűsített számla¹³, a gyűjtő számla¹⁴, az ügylet ellenértékébe beszámító előlegről kiállított számla, és az előleg beszámításával készült végszámra is. Számlával egy tekintet alá eső okirat a számla bármely adatát megváltoztató bizonylat, így az érvénytelenítő számla és módosító számla is (ide értve az adóalapot és/vagy adót érintő módosító bizonylat mellett az olyan tartalmút is, ami például az eredeti számlán feltüntetett teljesítési időpontot változtatja meg).¹⁵

Az adatszolgáltatási kötelezettség kiterjed az elektronikus és a papíralapú bizonylatokra egyaránt. Adatszolgáltatási kötelezettség alá esik a nyomtatvány használatával kibocsátott és a számlázó programmal előállított bizonylat is. Az online pénztárgéppel előállított számla azonban nem tartozik ebbe a körbe, ez utóbbiról az online pénztárgépre vonatkozó szabályok szerint valósul meg adatszolgáltatás.¹⁶

¹² Az adóalany számlái, számlával egy tekintet alá eső okiratai körébe tartozik az adóalany által kiállított/kibocsátott bizonylatok mellett az Áfa tv. 161. §-a szerinti meghatalmazottként, az adóalany nevében kiállított/kibocsátott számla, számlával egy tekintet alá eső okirat is.

¹³ Az egyszerűsített számla kibocsátásának feltételére, adattartalmára vonatkozó előírásokat az Áfa tv. 176. §-a tartalmazza. Egyszerűsített számla lehet például készpénzes számla.

¹⁴ A gyűjtő számlára az Áfa tv. 164. §-a és 171-172. §-ai vonatkoznak.

¹⁵ Az Áfa tv. 168. § (1) bekezdése alapján a számlával esik egy tekintet alá az olyan okirat, ami kétséget kizáróan az adott számlára hivatkozva, annak adattartalmát módosítja. A számlával egy tekintet alá eső okirat adattartalmát az Áfa tv. 170. §-a határozza meg.

¹⁶ Az online pénztárgéppel kiállított számláról az Áfa tv. 178. § (1a) bekezdése és a pénztárgépek műszaki követelményeiről, a nyugtakibocsátásra szolgáló pénztárgépek forgalmazásáról, használatáról és szervizeléséről,

Nem esik adatszolgáltatási kötelezettség alá a termékbeszerző, szolgáltatást igénybevevő által kibocsátott felvásárlási okirat.¹⁷

Az adatszolgáltatási kötelezettség az olyan számlára is kiterjed, ami nem tartalmaz áfát. Nem kell azonban adatot szolgáltatni minden közérdekű vagy speciális jellegére tekintettel adómentes (tárgyi adómentes) ügylet bizonylatáról. Nem esik adatszolgáltatási kötelezettség alá az olyan tárgyi adómentes ügylet bizonylata, amely ügylet tekintetében az adóalany számviteli bizonylat kibocsátásával mentesül a számlaadási kötelezettség alól.¹⁸ A „számla helyett” kibocsátott számviteli bizonylatnak nem kell megfelelnie az Áfa tv. előírásainak, így arra nem vonatkozik például a számlakibocsátási határidőre, a kötelező adattartalomra vonatkozó előírás. Tartalmazhat ugyanakkor „Számla” megnevezést, különös tekintettel arra, hogy a számla fogalmát nem kizárólag az Áfa tv. alkalmazza. A számlaadási és ezáltal a számlaadat-szolgáltatási kötelezettség alóli mentesülést nem befolyásolja az sem, ha a számviteli bizonylat előállítására számlázó programmal vagy számla nyomtatvány alkalmazásával történik. Fontos ugyanakkor az Áfa tv. szerinti számlák és az egyéb számviteli bizonylatok egyértelmű és utólag is bizonyítható módon való elkülönítése. (Számlázó programmal történő bizonylat kiállítás esetén a Számlarendelet¹⁹ lehetőséget ad a számlázó programmal előállított számviteli bizonylatok külön sorszámtartományban való kezelésére.²⁰) Más megítélés alá esik, ha a számlakibocsátási kötelezettség alól mentesített ügylet olyan számlán szerepel, amelyen számlakibocsátási és számlaadat-szolgáltatási kötelezettséggel járó termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás is van. Ez esetben, a bizonylat (számla) adatszolgáltatási kötelezettség alá esik, és az adatszolgáltatás a közérdekű vagy speciális jellegére tekintettel adómentes ügylet adataira is kiterjed.

Figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy 2020. július 1-jétől számviteli bizonylat kiállítása révén nem mentesülnek a számlaadási (illetve a feltételek fennállása esetén a nyugtaadási) kötelezettség alól a következő adómentes tevékenységek:

- az egyéb oktatás, amit az Áfa tv. 85. § (2) bekezdése határoz meg, és ami a 85. § (1) bekezdés i) vagy j) pontja alapján adómentes (például engedéllyel rendelkező vagy jogszabály alapján végzett felnőttképzés),
- nem közszolgáltatóként végzett egészségügyi szolgáltatás, ami az Áfa tv. 85. § (1) bekezdés c) pontja alapján adómentes,
- a fogorvos, fogtechnikus által végzett, az Áfa tv. 85. § (1) bekezdés e) pontja alapján adómentes ügylet,

valamint a pénztárgéppel rögzített adatok adóhatóság felé történő szolgáltatásáról szóló 48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet szerinti adatszolgáltatás valósul meg.

¹⁷ Az adóalanynak az Áfa tv. 10. számú melléklet 1. pontjának megfogalmazásából következően az általa teljesített termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról kibocsátott/kiállított számláról, számlával egy tekintet alá eső okiratról kell számlaadat-szolgáltatást teljesítenie. A felvásárlási okirat ennek nem felel meg, mivel a felvásárlási okirat kibocsátója nem az ügylet teljesítője, hanem a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő adóalany.

¹⁸ Az Áfa tv. 165. § (1) bekezdése értelmében mentesül a számlakibocsátási kötelezettség alól az adóalany abban az esetben, ha a termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása a 85. § (1) bekezdés a), b), d), f)-o) pontja és a 86. § (1) bekezdés a)-i), l), m) pontja szerint mentes az adó alól, feltéve, hogy gondoskodik olyan, az ügylet teljesítését tanúsító okirat kibocsátásáról, amely a számvitelről szóló törvény) rendelkezései szerint számviteli bizonylatnak minősül.

¹⁹ A számla és a nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzéséről szóló 23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet.

²⁰ A Számlarendelet 8. § (4) bekezdése értelmében a számlázó programokkal szemben megkövetelt folyamatos sorszámozás nem sérül, ha a számla, az Áfa tv. 165. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, valamint egyéb, az Áfa tv. tárgyi hatálya alá nem tartozó ügyletről kibocsátott számviteli bizonylat kibocsátása azonos sorszámtartományon belül történik.

- az együttműködő közösség Áfa tv. 85. § (1) bekezdés p) pontja szerinti, adómentes szolgáltatása,
 - az ingatlan értékesítés, ami az Áfa tv. 86. § (1) bekezdés j)-k) pontjai alapján adómentes.
- Az előzőeknek megfelelő adómentes ügyletekről belföldi adóalany részére kibocsátott számlák 2020. július 1-jétől számlaadat-szolgáltatási kötelezettség alá esnek.

Hogyan kell teljesíteni az adatszolgáltatást?

A számlaadat-szolgáltatást a NAV által biztosított elektronikus felületen – az Online Számla rendszerben – kell teljesíteni. Az elektronikus felület (elérhető: <https://onlineszamla.nav.gov.hu>) az adóalany és az eljárásra jogosult személy egyedi azonosítását követően használható.

• Online Számla rendszerbe történő regisztráció

Az adóalany ahhoz, hogy az adatszolgáltatási kötelezettségének eleget tudjon tenni, regisztrálnia kell magát az Online Számla rendszerbe. A regisztrációt az adózó, az adózó törvényes képviselője vagy állandó meghatalmazottja végezheti el. A regisztrációt elvégző természetes személyt a rendszer ún. „elsődleges felhasználónak” tekinti.²¹

Ha az elsődleges felhasználó további személyeket is be szeretne vonni az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésébe, vagy a rendszerben lekérdezéseket szeretne engedélyezni más személyek részére is, akkor lehetősége van arra, hogy ún. „másodlagos felhasználókat²²” hozzon létre. A másodlagos felhasználók jogosultságát az elsődleges felhasználó határozza meg: korlátozható akár lekérdezések, nyomtatvány alapú számlák adatszolgáltatásának elvégzésére, de egészen sok jogosultságot is adhat számukra.

Számlázó program használata esetében mindenképpen szükséges egy ún. „technikai felhasználó” létrehozása. A technikai felhasználó adatait a számlázó programban kell rögzíteni. Ennek helyéről, módjáról a számlázó program fejlesztője tud bővebb felvilágosítást adni. A technikai felhasználó adatainak megadását követően lesz lehetősége a számlázó programnak arra, hogy az adatszolgáltatásokat beküldje az adóhivatal számára.

A regisztrációval kapcsolatban a következő oldalon található bővebb információ: https://onlineszamla.nav.gov.hu/tajekoztatas_a_regisztraciorol.

Regisztrációt követően az adóalany a következő funkciókat érheti el:

- Felhasználók kezelése (jogosultság kezelés, adatok módosítása),
- Adatszolgáltatás fogadása számlázó programokból,
- Adatszolgáltatás kézi rögzítése (nyomtatványalapú számla, vagy adatszolgáltatás kézi javítása esetén),
- Adatszolgáltatás lekérdezése,
- Adatszolgáltatás érvénytelenítése,
- Adószám lekérdezés.

²¹ A már regisztrált adóalanyhoz felvehető további elsődleges felhasználó is. Elsődleges felhasználó az adóalany illetve annak az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény szerinti állandó meghatalmazottja lehet.

²² A másodlagos felhasználó bejelentése, jogosultságának meghatározása kizárólag az elsődleges felhasználó döntési körébe tartozó kérdés. A másodlagos felhasználónak az adóalanyal illetve az elsődleges felhasználóval szemben van kötelezettsége, felelőssége.

A fenti funkciók működésével kapcsolatban az Online Számla Felhasználói kézikönyvben található további információ (<https://onlineszamla.nav.gov.hu/dokumentumok>).

- **Adatszolgáltatás számlázó programból**

A számlázási funkcióval rendelkező programmal kiállított számla, számlával egy tekintet alá eső okirat esetében az adóalany a Számlarendelemben meghatározott elektronikus módon teljesít adatszolgáltatást a számla, számlával egy tekintet alá eső okirat Számlarendelemben meghatározott adattartalmáról.²³

A Számlarendelet szerint számlázó programnak minősül a számla kibocsátására alkalmas számítástechnikai program, programfunkció, programmodul, ideértve az online számlázó rendszereket is.²⁴ A rendelet a számlázó programmal szemben támasztott követelmények között előírja, hogy a számlázó programnak biztosítania kell a kiállított számla, valamint számlával egy tekintet alá eső okirat legalább Áfa tv. szerinti kötelező adattartalmának megküldését a NAV részére, elektronikus úton.²⁵ A számlázó programnak főszabály szerint – a gép-gép interfész használatához szükséges azonosító adatok megküldése mellett – az adatokat a számla, számlával egy tekintet alá eső okirat kiállításakor azonnal, XML-formátumban, az állami adó- és vámhatóság közleményében meghatározott módon és adatszerkezetben, elektronikus úton kell megküldenie a NAV részére.²⁶

Ha a számla, számlával egy tekintet alá eső okirat kiállítására 2020. július 1-jén vagy azt követően kerül sor, a számlaadat-szolgáltatási kötelezettséget az Áfa tv. 2020. július 1-jétől hatályos előírásai szerint kell teljesíteni (vagyis függetlenül attól, hogy van-e áthárított áfa és milyen összegben, adatszolgáltatás teljesítendő minden olyan számláról, számlával egy tekintet alá eső okiratról, amit egy másik belföldön nyilvántartásba vett adóalany részére, belföldön teljesített ügyletről állítottak ki). A számlázó programmal 2020. július 1-jét megelőzően kiállított számlákra, számlával egy tekintet alá eső okiratokra a korábbi előírás alkalmazandó (vagyis az ilyen számlák esetében figyelembe vehető a számlában áthárított áfára meghatározott, 100 000 forintos értékhatár).²⁷

A számlázó programnak a számlaadat-szolgáltatást emberi beavatkozás nélkül, automatikusan kell elvégeznie. Az adatszolgáltatás elvégzésének a feltétele, hogy a számlázó program kapcsolódjon internetes hálózatra. Internetkapcsolat nélkül az azonnali adatszolgáltatási követelménynek az adóalany nem fog tudni eleget tenni. Ha valamilyen hálózati probléma lépne fel (például internet kimaradás), akkor a számlázó programnak a probléma elhárulását követően kell teljesítenie az adatszolgáltatási kötelezettséget. Ennek módja számlázó programonként eltérő lehet.

Az adatszolgáltatás minden esetben azzal zárul, hogy annak eredményét a számlázó program lekérdezi az adóhivatali rendszerből. Az Online Számla rendszer minden egyes számlaadat-szolgáltatásra készít egy visszaigazolást, melyet (számlázó programtól függő módon) a számlázó programnak képesnek kell lenni megjeleníteni a felhasználó számára. A

²³ Áfa tv. 10. számú melléklet 4. pontja.

²⁴ Számlarendelet 2. § 2. pontja. A Számlarendelet 1. § (2) bekezdése alapján a rendelet hatálya akkor terjed ki a pénztárgéppel előállított számlára, nyugtára, ha erről a rendelet hatálya kifejezetten rendelkezik. A Számlarendelet ilyen előírásának hiányában a pénztárgéppel előállított számla, nem tekinthető számlázó programmal kiállítottnak.

²⁵ Számlarendelet 8. § (1) bekezdés d) pontja.

²⁶ Számlarendelet 13/A. § (1) bekezdése.

²⁷ Áfa tv. 338. §-a.

válaszúzenetek felhívhatják a figyelmet arra is, hogy egy-egy számlát a felhasználó nem a jogszabályoknak megfelelően állított ki, vagy nem megfelelően teljesítette a számlázó program az adatszolgáltatást.

Ha az adóalany számlázó programja nem képes megfelelő adatszolgáltatást teljesíteni, akkor megfontolandó az alkalmazott számlázó program adatszolgáltatásra alkalmassá tett verziójára vagy más számlázó program alkalmazására való áttérés. A piacon számos olyan szoftver elérhető, ami képes megfelelő adatszolgáltatásra, és használható a NAV Online Számlázó programja is. A NAV Online Számlázó programja az Online Számla rendszeren belül található meg, használata ingyenes.

- **Adatszolgáltatás nyomtatvány alkalmazásával kibocsátott számláról**

Az adóalanyoknak a nyomdai úton előállított nyomtatvány használatával kibocsátott számla, számlával egy tekintet alá eső okirat esetén a bizonylat Áfa tv. szerinti kötelező adattartalmáról kell adatot szolgáltatni.²⁸ Az adatszolgáltatás a bizonylat kibocsátását követő naptári napon belül teljesítendő, ha a számlában vagy számlával egy tekintet alá eső okiratban az áthárított adó összege eléri vagy meghaladja az 500 000 forintot.²⁹ Egyéb esetben a kibocsátást követő négy naptári napon belül köteles adatot szolgáltatni.³⁰

A nyomdai úton előállított nyomtatvány használatával kibocsátott bizonylatról (kézi számláról) az Online Számla rendszerben kell adatot szolgáltatni, a számla, számlával egy tekintet alá eső okirat adatainak kézi rögzítésével.³¹ Ha a számlaadatok rögzítése hibásan történt (vagyis a rögzített adatok és a számlaadatok között eltérés van), akkor az adatszolgáltatás érvénytelenítését követően van mód a számlaadatok helyes rögzítésére.

Az 500 000 forintos értékhatár számításakor vég számla esetén a vég számlában szerepeltetett ügylet/ügyletek teljes adóalapját terhelő áfát szükséges figyelembe venni és nem annak az előleg adó tartalmával csökkentett összegét. Így abban az esetben, ha például egy olyan ügylet teljesítése történik, aminek az adóalapja 5 000 000 forint, adója 1 350 000 forint, és előlegként 4 500 000 forintot fizettek (ennek adó tartalma 956 700 forint), akkor az előleg számláról és a vég számláról is a kibocsátást követő napon teljesítendő az adatszolgáltatás).

Ha a számlával egy tekintet alá eső okirat (módosító vagy érvénytelenítő számla) olyan számlára vonatkozik, amiben az áthárított adó összege eléri vagy meghaladja az 500 000 forintot, akkor mind a számláról, mind a számlával egy tekintet alá eső okiratról az annak kibocsátását követő napon teljesítendő az adatszolgáltatás. Így abban az esetben, ha előlegként 4 500 000 forintot fizettek és az ügylet nem valósul meg, akkor az előleg számláról és az előleg számlát érvénytelenítő számláról is a kibocsátást követő napon teljesítendő az adatszolgáltatás. Ugyanakkor amennyiben az áthárított adó összege csak a módosítással együtt éri el vagy haladja meg az 500 000 forintot, de az egyes bizonylatokban 500 000 forint alatt marad, az adatszolgáltatást a kibocsátást követő négy naptári napon belül kell teljesíteni mind a számla, mind a számlával egy tekintet alá eső okirat esetében. Például, ha a számlában

²⁸ Áfa tv. 10. számú melléklet 2. pontja.

²⁹ Áfa tv. 10. számú melléklet 3. pontja.

³⁰ Az 500 000 forintnál kevesebb áthárított adót tartalmazó számla, számlával egy tekintet alá eső okirat esetén az adatszolgáltatás teljesítésére rendelkezésre álló idő 2020. július 1-jétől a kibocsátást követő 5 nappal 4 nappal csökken.

³¹ Ha a kézi rögzítés nagy adminisztrációs teherrel jár, megfontolandó lehet a számlázó program alkalmazására való áttérés.

400 000 forint áfa-t hátrítottak át, majd a módosító számla alapján további 200 000 forintot, azaz összesen 600 000 forintot, akkor mind a számla, mind a módosító számla tekintetében a kibocsátást követő négy naptári napon belül kell adatot szolgáltatni. Nem zárható ki olyan eset sem, hogy a számlában az áthárított adó 500 000 forint alatt marad, míg a számlával egy tekintet alá eső okiratban eléri vagy meghaladja az 500 000 forintot (például a számlában 400 000 forint áfa került áthárításra, majd a módosító számlában további 500 000 forint, azaz összesen 900 000 forint). Ez esetben az adatszolgáltatást a számla tekintetében a kibocsátást követő négy naptári napon belül, míg a számlával egy tekintet alá eső okirat tekintetében a kibocsátást követő naptári napon belül kell teljesíteni. (Amennyiben a számla és a számlával egy tekintet alá eső okirat kibocsátása között eltelt rövid idő miatt ez azt eredményezné, hogy a számláról később is elegendő adatot szolgáltatni, mint a számlával egy tekintet alá eső okiratról, úgy célszerű a két bizonylatról egy időpontban adatot szolgáltatni.) A számlával egy tekintet alá eső okiratnál, akár a számla érvénytelenítéséről, akár a módosításáról van szó, az 500 000 forint áthárított adót előjeltől függetlenül kell érteni.

Ha a számla, számlával egy tekintet alá eső okirat kibocsátására 2020. július 1-jén vagy azt követően kerül sor, akkor az adatszolgáltatásra az Áfa tv. 2020. július 1-jétől hatályos előírásai alkalmazandók (vagyis függetlenül attól, hogy van-e áthárított áfa és milyen összegben, adatszolgáltatás teljesítendő minden olyan számláról, számlával egy tekintet alá eső okiratról, amit egy másik belföldön nyilvántartásba vett adóalany részére, belföldön teljesített ügyletről bocsátottak ki).³² A 2020. július 1-jét megelőzően kibocsátott számlákra, számlával egy tekintet alá eső okiratokra még a korábbi előírások alkalmazandók (a 100 000 forintos adóértékhatár figyelembe vételével teljesítendő az adatszolgáltatás, és 500 000 forintnál kevesebb áthárított adó esetén az adatszolgáltatás a bizonylat kibocsátását követő 5 naptári napon belül teljesítendő).

A bizonylat milyen adatairól kell adatszolgáltatást teljesíteni?

Az adatszolgáltatási kötelezettség a számla, számlával egy tekintet alá eső okirat Áfa tv. szerinti kötelező adattartalmára vonatkozik.

A számla kötelező adattartalmát az Áfa tv. 169. §-a határozza meg. Ez a jogszabályi előírás például egyszerűsített számla, gyűjtőszámla esetén az Áfa tv-ben meghatározott eltérésekkel alkalmazandó. A számlával egy tekintet alá eső okirat kötelező adattartalmát az Áfa tv. 170. §-a határozza meg. Előírásából következően az okiratnak mindig tartalmaznia kell például annak a számlának a sorszámát, amit módosít vagy érvénytelenít.

Az Áfa tv. 169. §-a alapján a számlában kötelező szerepeltetni a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás adóalapját, adóját (egyszerűsített számla esetén az adót is tartalmazó ellenértékét és az adó százaléktéértékét). Az adó alapját főszabály szerint³³ az a pénzben kifejezett ellenérték képezi, amit az adóalany a termék, szolgáltatás ellenében kap (vagy kapnia kell).

Eltérő rendelkezés hiányában az előleg elszámolását tartalmazó végszámlában is a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás adóalapját, adóját (egyszerűsített számla esetén adót is tartalmazó ellenértékét és az adó százaléktéértékét) kell feltüntetni, és arról adatot szolgáltatni. Az Áfa tv. előírja, hogy végszámla³⁴ esetén az előleg figyelembevételével adódó különbözetről

³² Áfa tv. 338. § (2) bekezdése.

³³ Áfa tv. 65. §-a.

³⁴ Olyan termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról kiállított, kibocsátott számla, amiben előleg elszámolására is sor kerül.

is adatot kell szolgáltatni.³⁵ Így abban az esetben, ha az értékesített termék adóalapja 200 000 forint, adója 54 000 forint, és előlegként 127 000 forint megfizetése történt, akkor a végszámla alapján adatot kell szolgáltatni a 200 000 forint adóalapról, az 54 000 forint adóról és a 100 000 forint adóalap különbözetről, valamint a 27 000 forint adó különbözetről is.

Számlázással kapcsolatos további változások

- **A számla kibocsátására rendelkezésre álló idő változása**

A számla kibocsátására meghatározott, a teljesítéstől (előleg esetén az adófizetési kötelezettség keletkezésétől) számított észszerű idő 2020. július 1-jétől 15 napról 8 napra csökken.³⁶ A számlakibocsátásra rendelkezésre álló határidő csökkentése azon ügyletekről kiállított vagy kibocsátott számlákra vonatkozik először, amelyek teljesítése 2020. június 30-át követi.

- **A belföldi adóalany beszerző adószámát fel kell tüntetni a számlán**

2020. július 1-jétől módosul a számla kötelező adattartalmára vonatkozó előírás is. Ennek értelmében a számlán – függetlenül attól, hogy a bizonylat tartalmaz-e áthárított áfát illetve milyen összegben – fel kell tüntetni a belföldi beszerző adóalany adószámának első 8 számjegyét. A törvényi megfogalmazás szerint, a számla kötelező adattartalmát képezi a termékbeszerző, szolgáltatást igénybe vevő „adószámának vagy csoportos általánosforgalmiadó-alanyiség esetén csoportazonosító számának első nyolc számjegye, amely alatt, mint belföldön nyilvántartásba vett adóalany részére a termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást teljesítették, feltéve, hogy a termék értékesítője, szolgáltatás nyújtója gazdasági céllal belföldön telepedett le, gazdasági célú letelepedés hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön”.³⁷

E változás kapcsán hangsúlyozandó, hogy a belföldi fordított adózás³⁸ hatálya alá tartozó ügylet esetén az adószám 11 számjegyét kell szerepeltetni a számlán, az első 8 számjegy feltüntetése nem elégséges.³⁹

A belföldi adóalany beszerző adószámának feltüntetésére vonatkozó kötelezettség azon ügyletekről kiállított vagy kibocsátott számlákra vonatkozik először (az áthárított áfára vonatkozó értékhatártól függetlenül), amelyek teljesítése 2020. június 30-át követi.

A számla kötelező adattartalmának változása kapcsán a törvény átmeneti rendelkezése rögzíti, hogy a termékbeszerzőnél, szolgáltatást igénybevevőnél az adólevonási jog tárgyi feltételül szolgálhat a 2020. június 30-át követően teljesített ügyletről kibocsátott számla, ami nem tartalmazza az adószámát, feltéve, hogy a számla kiállítása/kibocsátása 2020. július 1-jét megelőzően történt és a számlában áthárított adó kevesebb, mint 100 000 forint.⁴⁰

[Pénzügyminisztérium Fogyasztási és Forgalmi Adók Főosztály PM/9936/2020 – NAV Központi Irányítás 2475540150/2020.]

³⁵ Áfa tv. 10. számú melléklet 5. pontja.

³⁶ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés c) pontja.

³⁷ Áfa tv. 169. § d) pont dc) alpontja.

³⁸ Áfa tv. 142. §-a.

³⁹ Áfa tv. 169. § d) pont da) alpontja.

⁴⁰ Áfa tv. 337. §-a.